лихо й Україну, яка є сьогодні і країною-донором, і країною транзиту. До рук сучасних работоргівців потрапили тисячі українських громадян: вони зазнають нещадної експлуатації і принижень, їх калічать морально і фізично, навіть позбавляють життя. Такий стан речей є незадовільним і потребує для виправлення рішучих зусиль Уряду та громадськості. Комплексність та складність проблеми протидії торгівлі людьми вимагає концентрування на основних обраних цілях, досягнення яких допоможе вивести боротьбу з торгівлею людьми на новий якісний рівень.

На нашу думку, реалізація усіх раніше запропонованих нами рекомендацій щодо покращення алгоритму діяльності фахівців соціальної сфери з соціально-психологічної превенції за напрямком профілактики торгівлі людьми допоможе в майбутньому суттєво зменшити кількість випадків торгівлі та попередити поширення даного явища надалі.

Список використаних джерел:

1. В Україні торік виявлено майже 350 фактів торгівлі людьми. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.ukrinform.ua/rubric-society/2412056-v-ukraini-torik-viavleno-majze-350-faktiv-torgivli-ludmi-knazev.html
2. Горват Л.П. Запобігання торгівлі людьми: інформаційно-методичні матеріали / Л.П. Горват, О.С. Литвиненко, Т.М. Сурніна, Г.Г. Шкутько. - Луганськ: Управління у справах сім'ї, молоді та спорту Луганської обласної державної адміністрації, ОКУ «Луганський обласний центр роботи з жінками», 2009. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://sms.lugansk.ua/node/1118
3. Жертви торгівлі людьми. Скільки мешканців Хмельниччини повернулося з рабства. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://podillyanews.com/2017/07/31/zhertvy-torgivli-lyudmy-skilky-meshkantsiv-hmelnychchyny-povernulosya-z-rabstva/
4. Левченко К. Б. Соціально-педагогічні основи протидії торгівлі людьми та експлуатації дітей : навч.-метод. посіб. / К. Б. Левченко, Л. Г. Ковальчук, О. А. Удалової. – К.: ТОВ «Агентство «Україна»», 2011. – 292 с.

ОСНОВНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Артеменко Світлана Богданівна, Фляшнікова Алла Борисівна
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Україна

В сучасних умовах проблематика соціального діалогу у вітчизняному соціумі набула резонансу у зв'язку з трансформаційними процесами, що призвели до негативних наслідків у всіх сферах суспільного життя. В цьому контексті ефективним інструментом засобом подолання цих негативних тенденцій виступає соціальний діалог як засіб досягнення суспільної злагоди у сучасному суспільстві. При цьому в сучасній науці недостатньо вивченими залишаються проблеми специфіки функціонування системи соціального діалогу в Україні.

Звідси метою роботи виступає висвітлення основних засад розвитку вітчизняної моделі соціального діалогу.

© Всі права захищено | Контент розповсюджується відповідно до ліцензії Creative Commons «Attribution»
Копіювання та розповсюдження матеріалів випуску без зазначення авторства та первинної публікації в даному збірнику заборонено!

У науковій літературі виділяють два протилежні підходи до вирішення соціально-політичних протиріч в суспільстві. Перший – це конфронтаційний шлях, суть якого полягає в твердженні про те, що протилежні інтереси соціальних груп настільки суперечливі, що повне вирішення протиріччя відбувається шляхом соціальної ліквідації опонента. Другий – це співробітництво між різними соціальними групами та державою, або цивілізований шлях. У межах цієї моделі визнається, що протиріччя не бувають абсолютними, завжди існують можливості узгодження інтересів та досягнення потенційної згоди [1]. Необхідно зазначити, що саме останній підхід передбачає вирішення соціальних протиріч шляхом соціального діалогу.

У широкому розумінні соціальний діалог – це паритетна конструктивна співпраця між громадянським суспільством (як окремою сферою суспільних відносин, у якій реалізуються приватні інтереси громадян та їхніх груп, котра існує паралельно з державою, однак прямо їй не підпорядкована) та державою (як виразником загальносуспільних інтересів). У вузькому – замикається в рамках традиційної форми ведення консультацій, переговорів, що відбуваються між урядом, профспілками та об'єднаннями роботодавців [2].

При цьому міжнародна організація праці трактує соціальний діалог як процес, що включає всі типи переговорів, консультацій та обміну інформацією між представниками урядів, роботодавців та працівників з питань, що становлять взаємний інтерес і пов'язані з соціально-економічною політикою [3]. У Резолюції ж про трипартизм та соціальний діалог, ухваленій МОП 18 червня 2002р., зазначається, що соціальний діалог виявився цінним демократичним засобом вирішення соціальних проблем, формування консенсусу, а також сучасним і динамічним процесом, що має унікальний потенціал та широкі можливості в сприянні прогресу у контексті глобалізації, регіональної інтеграції і перехідного періоду [4]. Можна побачити, що наведені визначення підкреслюють сутність соціального діалогу як демократичного засобу узгодження інтересів в суспільстві.

Для функціонування системи соціального діалогу в Україні є майже всі необхідні умови, а саме: формування певного прошарку підприємців в країні; створено політико-правове поле для розвитку соціального діалогу на тристоронній основі; наявність різних профспілкових організацій, що представляють інтереси найманих працівників; держава виступає посередником у відносинах між найманими працівниками і роботодавцями.

Українській моделі соціального діалогу притаманні риси класичного трипартизму, тобто регулювання суспільних відносин на основі рівноправної взаємодії, співпраці представників найманих працівників (профспілок), організацій роботодавців і держави (органів влади) [5].

Профспілки як суб'єкти соціального діалогу представляють інтереси найманих працівників на певних рівнях ведення колективних переговорів. Головною проблемою такого представництва є наявність двох видів профспілок: «традиційних», що мають ознаки радянських профспілок (змішане членство, відстоювання інтересів влади, а не найманих працівників), та «незалежних», що виникли з набуттям Україною незалежності та намагаються відстоювати права найманих працівників.

© Всі права захищено | Контент розповсюджується відповідно до ліцензії Creative Commons «Attribution»
Копіювання та розповсюдження матеріалів випуску без зазначення авторства та первинної публікації в даному збірнику заборонено!

«Традиційні» профспілки об'єднані в одну потужну організацію – Федерацію профспілок України, «незалежні» – не згуртовані, обмежені в ресурсах, тобто не мають страйкових фондів як реальних засобів впливу на роботодавців. Отже, профспілки не можуть ефективно представляти інтереси найманих працівників.

Держава як суб'єкт соціального діалогу створює нормативно-правову базу соціально-трудових відносин і соціального діалогу, виступаючи при цьому гарантом належних відносин між роботодавцем і найманим працівником.

В сучасній Україні соціальний діалог здійснюється у формі колективних переговорів на чотирьох рівнях: національному, галузевому, територіальному та локальному (підприємство, установа, організація) [6].

На національному рівні до сторін соціального діалогу належать: об'єднання профспілок, що мають статус всеукраїнських; об'єднання організацій роботодавців, які мають статус всеукраїнських; Кабінет Міністрів України.

На галузевому рівні до сторін соціального діалогу належать: всеукраїнські профспілки, що діють у межах певного виду економічної діяльності; всеукраїнські об'єднання організацій роботодавців, що діють у межах певного виду економічної діяльності; відповідні органи виконавчої влади.

На територіальному рівні до сторін соціального діалогу належать: профспілки, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; організації роботодавців, що діють на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; місцеві органи виконавчої влади на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

На локальному рівні до сторін соціального діалогу належать первинні профспілкові організації як представники найманих працівників та роботодавці.

Отже, формально модель соціального діалогу в Україні можна визначити як демократичну, оскільки характерним є наявність органів соціального діалогу на всіх рівнях, висока централізація профспілок, належне законодавче забезпечення. Однак, аналіз процесу функціонування соціального діалогу з точки зору його результативності свідчить, що досі він не досяг своєї мети: збалансування інтересів сторін – суб'єктів соціального діалогу.

Отже, в реаліях сучасної України проблемами функціонування соціального діалогу є наступні: неефективність існуючої його моделі; суперечливе законодавство у сфері соціально-трудових відносин; обмеженість функцій Національної тристоронньої соціально-економічної ради тільки як консультативно-дорадчого органу; поєднання стороною роботодавців бізнесових функцій; низька культура соціального діалогу в суспільстві.

Враховуючи вищеназвані недоліки української моделі соціального діалогу, можна запропонувати такі шляхи її вдосконалення: підвищення в соціальному діалозі ролі головного органу узгодження інтересів держави, бізнесу і працівників – Національної тристоронньої соціально-економічної ради (НТСЕР), а саме надання НТСЕР статусу незалежного органу та розширення повноважень з метою забезпечення обов'язковості розгляду її пропозицій

© Всі права захищено | Контент розповсюджується відповідно до ліцензії Creative Commons «Attribution»
Копіювання та розповсюдження матеріалів випуску без зазначення авторства та первинної публікації в даному збірнику заборонено!

Верховною Радою України та Урядом; вдосконалення законодавчої бази системи соціального діалогу; створення різних форм участі працівників в управлінні організаціями; формування суспільної свідомості щодо паритетності всіх суб'єктів соціального діалогу.

Соціальний діалог є одним із ефективних механізмів узгодження соціально-економічних інтересів різних соціальних груп і владних структур з метою досягнення соціальної злагоди в суспільстві. Соціальний діалог в суспільстві є ефективним тоді, коли держава проводить активну соціальну політику в інтересах більшості населення, коли розвиненими є консенсусні форми демократії та інститути громадянського суспільства, що забезпечують представництво інтересів різних соціальних груп.

Список використаних джерел:

1. Ляшенко Т. Взаємодія держави і суспільства в реформуванні системи управління // Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку. – К.: Парламентське вид-во, 2006. – С. 111–174.
2. Давиденко В.В. Соціальний діалог в контексті взаємодії громадянського суспільства і держави: автореф. дис. д-ра політ. наук: 23.00.02 - політичні інститути та процеси. - Львів. Нац. ун-т ім. І.Франка. – Л., 2008. – 35 с.
3. Глосарій із трудового права та соціально–трудових відносин (з посиланням на досвід ЄС). – К.: ВД «Стилос», 2006. – 431 с.
4. Резолюция о трипартизме и социальном диалоге, принятая МОП 18 июня 2002 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступу: http://www.ilo.org/ilolex/russian/ docs/convdispl.htm.
5. Жуков В. І., Гербеда С. В. Трипартизм та соціальний діалог в Україні // АПСВ. – № 4. – 2005. – С. 25–32.
6. Давиденко В. Імперативи формування і розвитку інституту соціального діалогу // Політичний менеджмент. – 2005. – № 6. – С. 89–102.

ПРИЧИНИ РОЗЛУЧЕНЬ, ОСНОВНІ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ МЕТОДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ СІМЕЙНО-ШЛЮБНИХ ВІДНОСИН

Шинкарук Олена Володимирівна
Хмельницький національний університет
Україна

Життєвий цикл шлюбно-сімейних відносин може розвиватись благополучно, проте, існує імовірність виникнення несприятливих обставин, які є несумісними з продовженням подружнього співіснування, коли вирішення ситуації потребує розлучення.

Розлучення (divorce) – розпад шлюбу за життя обох партнерів, що дає їм право на повторний шлюб (є поширеним явищем у сучасному світі). Розлучення безпосередньо впливає на життєдіяльність сім'ї, на виконання основних її функцій – дітонародження, виховання і утримання дітей [2, с.79].

Процес розлучення зазвичай супроводжується негативними розумовими й емоційними переживаннями членів подружжя, а також їх близького оточення. Історично тенденція до розлучень з'явилась практично одночасно з

© Всі права захищено | Контент розповсюджується відповідно до ліцензії Creative Commons «Attribution»
Копіювання та розповсюдження матеріалів випуску без зазначення авторства та первинної публікації в даному збірнику заборонено!